

Uvod

Vreme nastanka socioloskih teorija vezuje se za period intenzivnog razvoja modernog drustva u XIX veku kada dolazi do odvajanja pojmova drustva (i drustvenih institucija) od drzave. Osnovna socioloska kategorija - drustvo - nije bila preokupacija mislilaca koji su mnogo ranije promisljali o mestu coveka, odnosno njegovom odnosu prema drustvu. U ovom radu se razmatra razvoj misli o drustvu tokom dva i po milenijuma pocev od antickih vremena (posebno filozofije Starih Grka), pa preko srednjovekovnih teoreticara, do socijalne misli Novog veka koja se javila kao odgovor na brojne drustveno-ekonomske promene u XIV i XV veku.

Zaceci sociologije nalaze se u pronicljivim analizama filozofa Stare Grcke - pre svega, u filozofskim spisima Platona i Aristotela. Interes ovih i drugih starogrckih filozofa (sofista i Sokrata) za coveka i probleme drustva, medutim, predstavlja drugu etapu u razvoju filozofije drevnih Grka.

1. Anticka misao o društvu

Za analizu socijalno filozofske i političke koncepcije društva u grčkoj značajna su učenja sofista, Platona, Aristotela, postaristotelovih škola – stoicke i epikurejske

Prvi period starogrčke filozofije - *kosmologija* - odnosio se na razmatranje prirode, koja stoji u osnovi svega, uključujući i kosmos. Sustinu kosmosa antički filozofi su poimali na različite načine: za Talesa kosmički praelement je voda, za Anaksimena vazduh, dok je po Heraklitu kosmos večna borba suprotnosti, odnosno, po Pitagori, univerzalna harmonija borojeva. Konačno, kosmoloskom periodu anticke misli prethodila je religiozno-mitska vizija sveta i društva, kada je postojao izrazit interes za istoriju bogova (teogoniju). Karakteristična dela u ovom smislu predstavljaju Homerova (VIII vek p.n.e.) „Ilijada“ i „Odiseja“ i Hesiodove (VII vek p.n.e.) „Teogonije“.¹

Tek sa sofistima i Sokratom čovek dospeva u središte razmatranja starogrčke filozofije, te se tako javljaju različita viđenja čoveka i društva. Mitsko i religiozno viđenje istorije, takođe, ustuknulo je pred naučnim istraživanjem istorije a zasluga za to pripada Herodotovoj „Istoriji Grčko-persijskih ratova“ i Tukididovoj „Istoriji Peloponeskog rata“.² Relevantna mišljenja o društvu i društvenim pojavama Starih Grka su u dobroj meri uslovljena specifičnim društvenim okolnostima tadašnjeg doba. Robovlasnička demokratija i način proizvodnje su refleksija političkog i ekonomskog sistema anticke Grčke. Postojale su dve osnovne klase: robovlasnici (slobodni ljudi) i robovi, kao i protivrečnosti između sela i grada. Uticaj grada se snažno reflektovao na život na selu.

Gradske sredine su predstavljale središte svekolikog političkog, ekonomskog i kulturnog života, gde su se odvijali politički dogovori, a u javnom životu su slobodno učestvovali svi slobodni ljudi. Politika se, u stvari, smatrala najvažnijom društvenom delatnošću, pa se pogrdno govorilo o onima koji su se klonili učesca u ovoj oblasti društvenog života.

Učesce u javnom životu, odnosno politici, predstavljalo je za anticke Grke dužnost, obavezu, čast i potrebu svakog slobodnog građanina, a sve ovo zajedno otvaralo je put demokratiji. Perikle je o demokratiji govorio kao o aktu hrabrosti, kao o vrednosti koju treba osvajati, za nju se boriti.

¹ Dr Milovan Vuković, dr Aleksandara Konstadinović, dr Andon Konstadinović-Osnovi sociologije, Beograd, godina 2005. str. 114

² Dr Milovan Vuković, dr Aleksandara Konstadinović, dr Andon Konstadinović-Osnovi sociologije, Beograd, godina 2005. str. 114

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA **maturskiradovi.net@gmail.com**